

หลักการขับร้องเพลงไทย

หลักการขับร้องเพลงไทย

การขับร้องเพลงไทยต่างไปจากการขับร้องเพลงไทยสากล กล่าวคือการขับร้องเพลงไทยต้องมีการ “เอื้อน” ทำนองเพลง คลุกเคล้าคำร้องโดยตลอด ผู้ร้องจะต้องรู้จักหลักการใส่อารมณ์ และความรู้สึกในการเอื้อนทำนองร้อง รู้จักตกแต่งลีลาการร้องให้สละสลวย เพราะฉะนั้น การร้อง เพลงไทยให้มีความไพเราะน่าฟังจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้ฟังจากนักร้องเพลงไทยที่มีฝีมือและเทคนิคที่ได้ผ่านการฝึกร้องเพลงอย่างถูกวิธี

องค์ประกอบของการขับร้องเพลงไทย

1. **เสียง** เสียงที่เราเปล่งออกมา ไม่ว่าจะเป็นเสียงพูดหรือเสียงร้องเพลงถ้อยคำหรือเนื้อร้องจะเกิดจากฐานที่ต่างกัน คนที่พูดได้ด้อย่อมจะออกเสียงสระ เสียงพยัญชนะในวรรคต่าง ๆ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ และเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้องโดยเฉพาะเสียง ร หรือ เสียง ล ต้องฝึกหัดออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน ถ้าพูดได้ถูกต้องชัดเจนก็ย่อมจะร้องเพลงได้ถูกต้องในเรื่องเนื้อร้อง

2. **ทำนอง** คือ เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงยาวที่ผู้ประพันธ์นำมาเรียบเรียงตามหลักของดนตรีสิ่งที่สำคัญที่สุดของการขับร้องเพลงไทย คือ การเอื้อนเพราะว่าการเอื้อนมีทั้งเอื้อนคำและเอื้อนทำนอง คือ

2.1 **เอื้อนคำ** คือ การออกเสียงถ้อยคำให้ตรงและกลมกลืนกับทำนอง คำบางคำอาจต้องใช้หลายเสียง หรือหลายระดับเสียงรวมเข้าหากัน ถ้อยคำนั้นจึงจะชัดเจนไม่เสียความหมาย

2.2 **เอื้อนทำนอง** คือ การร้องคำว่า “เออ ,เออ ” ให้ตรงกับเสียงสูงเสียงต่ำที่ผู้กันเป็นทำนอง ในส่วนที่เสียงหรือทำนองเหล่านั้นไม่มีถ้อยคำหรือเนื้อร้อง เพื่อให้การขับร้องร้องได้จังหวะครบถ้วนตามทำนองเพลงและเท่ากับเสียงของดนตรีทุกทำนอง

3. **จังหวะ** หมายถึง การเคลื่อนที่ของเวลาอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินทำนองจะช้าจะเร็วอย่างไร ต้องดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งเพลง โดยถือหลักดังนี้

3.1 **จังหวะสามัญ** ถือหลักการนับในใจ จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับที่เพลงจังหวะอะไรถ้าจังหวะสามัญก็นับช้าถ้าจังหวะ 2 ชั้นก็นับปานกลางถ้าจังหวะชั้นเดียวก็นับเร็ว

3.2 **จังหวะฉิ่ง** ถือหลักเสียงฉิ่งเป็นจังหวะเบาเสียงฉาบเป็นจังหวะหนักเป็นเกณฑ์หรือเป็นหลักการดำเนินจังหวะไปตามจังหวะสามัญ

3.3 **จังหวะหน้าทับ** หมายถึงจังหวะและลีลาการตีกลองประเภทต่าง ๆ จังหวะหน้าทับเพลงไทยมี 3 ประเภท ดังนี้

1. หน้าทับปรบไก่อ
2. หน้าทับสองไม้
3. หน้าทับพิเศษ

ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

การขับร้องเพลงไทยมี 3 ประเภท คือ

1. การขับร้องแบบอิสระ หรือ ร้องเพลงโดยลำพัง คือ การร้องเพลงโดยทั่วไปตามลำพัง ร้องเพราะอยากจะทำอะไร ไม่ต้องมีกฎเกณฑ์อะไร ไม่ต้องคำนึงถึงเสียงร้องของคนอื่น ไม่ต้องคำนึงถึงเสียงดนตรี การร้องเพลงประเภทนี้ไม่ต้องใช้ดนตรีประกอบ แต่มีสิ่งพึงระวังคือจะต้องร้องให้ถูกทำนอง รักษาจังหวะเพลงให้สม่ำเสมอ ระดับเสียงต้องคงที่ และคำร้องต้องถูกต้องชัดเจน

2. การร้องเพลงประกอบดนตรี คือ การร้องเพลงกับวงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย หรือวงมโหรี หรือเครื่องดนตรีที่ทำนองขึ้นใดชิ้นหนึ่งถือเป็นเสียงของดนตรีเป็นหลัก ต้องเทียบเสียงให้ตรงกับเสียงดนตรีเสียก่อน จึงจะร้องเข้ากับดนตรีได้ การร้องเพลงประเภทนี้ มี 3 วิธี คือ

2.1 การร้องเพื่อให้คนตรีรับหรือเรียกว่าการร้องส่ง หมายถึง การร้องเพลงเมื่อร้องจบถึงท่อนแล้วมีคนตรีรับตามทำนองของท่อนนั้นอีกครั้งหนึ่ง

2.2 การร้องแบบคลอดนตรี คือ การร้องเพลงที่ผู้ร้องจะร้องไปตามทำนองของตน แต่คนตรีต้องบรรเลงให้เหมือนกับทางขับร้องเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน

2.3 การร้องแบบคล้าดนตรี คือ การขับร้องที่ผู้ร้องจะร้องไปตามทำนองของตนและคนตรีก็จะบรรเลงไปตามแนวทางของการบรรเลงดนตรี

3. การร้องเพลงประกอบการแสดง หมายถึง การร้องเพลงประกอบการแสดงต่างๆ เช่น การแสดงโขน การแสดงละคร เป็นต้น การร้องเพลงประเภทนี้ผู้ร้องจะต้องคำนึงทั้งเสียงดนตรี เสียงของนักร้องด้วยกัน และพร้อมกันนั้นก็ต้องดูท่าทาง และอารมณ์ของตัวละครหรือผู้แสดงประกอบด้วย ผู้ร้องจะต้องมีความรู้ในเรื่องบทละคร ในเรื่องบทวรรณคดี และจะต้องฝึกหัดจนชำนาญ จึงจะร้องเพลงประเภทนี้ได้ นับว่าเป็นวิธีร้องเพลงที่อยากที่สุด

ที่มาของบทขับร้องเพลงไทย

1. บทขับร้องที่มาจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ นำมาเฉพาะบทที่มีความไพเราะ ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษาไทย ลักษณะถูกต้องตามหลักการประพันธ์ บทวรรณคดีที่นิยมนำมาดัดตอนเป็นบทขับร้องได้แก่ เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน รามเกียรติ์ ลิลิตพระลอ อิเหนา เป็นต้น

2. บทร้องที่ผู้ประพันธ์ประพันธ์ขึ้น โดยจะประพันธ์ขึ้นเพื่อบรรยายความงดงามตามธรรมชาติ บรรยายความงามของหญิงสาว ความงามของสัตว์ต่างๆ หรือจะประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นบทร้องถวายพระพรในโอกาสต่างๆ เช่น บทร้องเพลงเขมรไพรโยค บรรยายความงามของธรรมชาติ เป็นต้น

ลักษณะการขับร้องเพลงไทยที่ดี

1. ต้องขับร้องเพลงให้มีระดับเสียงสูงต่ำตามและการเอื้อนให้ถูกต้องตามที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้
2. จังหวะต้องถูกต้องและแม่นยำ
3. ออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
4. แบ่งวรรคตอนของเนื้อร้องให้ถูกต้องได้ความหมาย
5. ใส่อารมณ์ไปตามเนื้อร้องและทำนองของเพลง
6. แสดงบุคลิกภาพและท่าทางให้เหมาะสม